

STANOWISKO
XI Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich
Warszawa, 4 kwietnia 2008 r.

w sprawie Polski samorządowej i zdecentralizowanej

Budowę samorządowej Polski rozpoczęto tuż po zmianach ustrojowych 1989 r. Znamiennym jest fakt, że pierwsze w pełni wolne wybory po II wojnie światowej odbyły się 27 maja 1990 r. i były to wybory samorządowe.

I chociaż przeżyliśmy po drodze różne zamachy na zdobycze społeczności lokalnych - 19 lat później stajemy przed szansą umocnienia samorządu terytorialnego, przed możliwością dalszej decentralizacji władzy publicznej.

Delegaci na XI Zgromadzenie Ogólne Związku Powiatów Polskich, u progu 10-lecia odrodzonego samorządu powiatowego, w pełni popierają ten kierunek rozwoju Rzeczypospolitej. Aby decentralizacja była rzeczywista, a społeczeństwo demokratyczne i obywatelskie zyskało nowe instrumenty dla swojego rozwoju, niezbędne jest:

1. Przekazanie samorządom terytorialnym wszystkich zadań mających podstawowe znaczenie dla codziennego życia obywateli. Na realizację tych zadań – zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej - powinny zostać zapewnione adekwatne środki finansowe;
2. Wzmocnienie organów wykonawczych samorządu, co dotyczy przede wszystkim starostów, którzy powinni być wybierani w wyborach bezpośrednich, podobnie jak wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast;
3. Zapewnienie powiatom większej skali dochodów własnych dla umożliwienia realizacji zadań wspierających lokalny rozwój społeczny i gospodarczy;
4. Uporządkowanie i uproszczenie obowiązujących przepisów prawnych;
5. Wzmocnienie podstaw majątkowych samorządu, między innymi poprzez przekazanie gminom i powiatom nieruchomości Skarbu Państwa niezbędnych do realizacji celów publicznych. Dotyczy to głównie nieruchomości będących w zasobach Agencji Mienia Wojskowego, Agencji Nieruchomości Rolnych i Wojskowej Agencji Mieszkaniowej;
6. Wprowadzenie standardów wykonywania zadań publicznych prowadzonych przez samorząd i powiązanie z nimi rozwiązań finansowych;
7. Przywrócenie mechanizmów zespolenia powiatowych służb, inspekcji i straży, w kształcie pozwalającym staroście na realny wpływ na działanie w sytuacjach kryzysowych.

Przeprowadzenie decentralizacji na określonych wyżej zasadach pozwoli na poprawę sprawności i jakości działania administracji publicznej. Wpłynie na lepsze zaspokajanie potrzeb obywateli oraz przybliży władzę mieszkańcom. W konsekwencji

spowoduje, że pojęcie „społeczeństwo obywatelskie” przestanie być tylko sloganem, a stanie się rzeczywistością.

Dla zrealizowania takiej wizji warto zaangażować wszystkie posiadane przez państwo siły i środki.

Dlatego zwracamy się do Parlamentu i Rządu Rzeczypospolitej o przyspieszenie prac nad reformą administracji publicznej oraz decentralizacją zadań i finansów publicznych, deklarując równocześnie aktywne włączenie się Związku Powiatów Polskich w tego typu działania.

Przewodniczący
XI Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich

Janina Kwiecień